

ПРОЦЕСИ РЕФОРМУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОШТЕГРАЦІЇ

В Україні освіта визнана однією з найголовніших складових загальнолюдських цінностей. Сучасні стратегії країни направлені на подальший розвиток системи педагогічної освіти, трансформацію та інтеграцію в європейське і світове співтовариства. Стратегічною метою України є її інтеграція в Європу. Для реалізації цієї мети необхідна реорганізація всіх сфер суспільної життєдіяльності, зокрема й освітньої сфери. Через освіту ми робимо крок назустріч Європі, утвердитися в європейському виборі й вибудувати свій інтелектуально-освітній потенціал за європейськими стандартами, поєднаними з глибинними традиціями української історії й культури, освіти й виховання молоді.

Реформування національної освіти в Україні, згідно з "Національною доктриною розвитку освіти" (2002), зорієнтоване на європейські стандарти, що втілюють такі риси європейської освіти: багаторівневність та безперервність, доступність, ефективність і якість.

Така інтеграція передбачає модернізацію та реформування системи педагогічної освіти, головною метою якої є формування потенціалу, необхідного для підготовки висококваліфікованого спеціаліста, конкурентоздатного на ринку праці, що володіє арсеналом інформаційно-комунікативних технологій та світових стандартів, здатний до постійного професійного росту, мобільності сповна демонструє інноваційну та творчу активність та задовольнити вимоги сучасного суспільства.

Приєднання України до Болонської декларації вимагає реорганізації структури сторін функціонування вищої школи професійної освіти, переосмислення місця і ролі різноманітних структурних підрозділів ВНЗ в організації навчального процесу, відновлення методичного та інформаційного забезпечення. Характер такого процесу має визначатися цілями, що чітко формулюються та можуть бути досягнуті системою освіти і сприяти її розвитку, розширенню виходу на світовий освітній ринок конкурентоспроможних вітчизняних освітніх програм.

Реалізація вищезазначених задач не може бути досягнута без підвищення якості, забезпечення мобільності та конкурентоспроможності випускників. Це потребує цілого ряду внутрішньосистемних перетворень до яких, на думку учасників Болонського процесу, належить:

- формування трициклової системи освітніх програм вищої освіти таким чином, щоб ступені як першого, так і другого щаблів могли задовольняти не тільки різноманітні індивідуальні й академічні потреби, а й потреби трудового ринку, а третя ступінь - доктор філософії (PhD), безумовно,

сприяла росту наукового потенціалу країни, наукової еліти;

- удосконалювання системи сумісності національних освітніх систем шляхом удосконалення процедур визнання ступенів і періодів навчання, вироблення єдиного визначення кваліфікацій, що враховує показники обсягу академічного навантаження, рівня та результатів навчального процесу, компетенцій і профілю освітніх програм;

- забезпечення якості вищої освіти шляхом розвитку ефективних систем якості на рівні вузів, на національному та загальноєвропейському рівнях, раціонального сполучення академічної якості і прикладного характеру освітніх програм;

- розвиток системи перевідних і накопичувальних кредитів і її послідовне застосування в рамках загальноєвропейського простору вищої освіти, що стрімко розширюється.

Одним із основних завдань реорганізації освіти України є впровадження кредитно-модульної системи. Хоча дана модель вже запроваджена в багатьох вітчизняних вищих навчальних закладах вона потребує удосконалення. Значна увага приділяється подальшій розробці кредитно-модульної системи. Введення кредитної системи полегшує академічні контакти з іноземними університетами, зокрема, приєднання вузу до ECTS, дозволить враховувати зароблені в іншому вузі кредити в загальній сумі кредитів для одержання диплома.

Кредити дають можливість кількісно охарактеризувати кожен навчальну дисципліну так, щоб закінчений академічний рік визначався якоюсь-небудь їх сумою за академічні курси. Так, у рамках ECTS академічний рік дорівнює 60 кредитам. Система ECTS, складається з 240 кредитів для бакалаврату (4 роки). 60 кредитів за навчальний рік, 30 - за семестр, і кредит містить у собі 34 години загального (аудиторного і позааудиторного) навантаження студента.

Кредити, присвоєні з однієї програми, можуть бути перенесені на іншу програму, за якою ведеться підготовка в цьому самому або іншому закладі. Це перенесення може відбутися, якщо орган, що присвоює ступені, визнає кредити та відповідні результати.

Таким чином, в сучасному стрімкозмінному світі, система вищої освіти знаходиться на шляху інтенсивних змін, активними учасниками яких є як викладачі, так і студенти.

Отже, приєднання України до Болонських перетворень має бути направлена лише на її розвиток і набуття нових якісних ознак, зберігаючи при цьому найкращі традиції у вітчизняній освіті, зниження національних стандартів її якості.